

รายงานผลการศึกษายา NITROXYNIL

ถ่ายพยาธิปากขอในสุนัข

Study on Nitroxylin * for the treatment of Hook Worms In Dogs

โดย

บิษะ อรรถยگانนท์ สพ.บ., M.S.

บำรุง ไม้สุพร สพ.บ.,

ทัศนีย์ ชัมภุฉันทร์ สพ.บ.,

โชคชัย นกเทศ สพ.บ.,

เนื่องจากยาถ่าย Nitroxylin นี้เป็นยาสำหรับถ่ายพยาธิ ไบไม้ในตัวของสัตว์เช่น โค กระบือ แพะ แกะ ฯ แต่ผู้เขียนได้ทราบมาว่ายานี้สามารถถ่ายพยาธิปากขอในสุนัขได้ด้วย ผู้เขียนและคณะ ฯ จึงได้ทำการศึกษาโดยใช้สุนัขจากเทศบาล ๔ ตัว หลังจากได้ใช้สุนัขศึกษาทางศัลยกรรมแล้ว และลูกสุนัขทดลองอีก ๑ ตัวอายุ ๔๓ วัน

วิธีการ

นำสุนัขทั้ง ๔ ตัวมาและเก็บอุจจาระจากทวารหนักนำไปตรวจหาไข่พยาธิ โดยชั่งน้ำหนักอุจจาระตัวละ ๒ กรัม ในทำนองเดียวกัน อุจจาระของลูกสุนัขอายุ ๔๓ วัน เก็บมาชั่งน้ำหนัก ๒ กรัมด้วย ใช้น้ำเกลือเข้มข้นประมาณ ๑๕ ซี.ซี. ละลายอุจจาระ ๒ กรัมรวม ๕ ตัวอย่าง กรองผ่านตะแกรงลวดใส่ลงในหลอดแก้วเช่นตรีฟิวส์ แล้วเติมน้ำเกลือเข้มข้นให้เต็มหลอดพอดี ปิดด้วย Cover glass ตั้งไว้ประมาณ ๕-๑๐ นาที ต่อมาก Cover glass วางลงบนกระจก (slide) นำ slide ไปตรวจหาไข่พยาธิด้วยกล้องจุลทรรศน์ ทำซ้ำของแต่ละหลอด ๆ ละ ๓ ครั้ง นับไข่พยาธิหมดทั้ง slide แล้วนำผลที่ได้ของแต่ละหลอดรวมกัน

* Nitroxylin เป็นตัวยาที่ใช้ถ่ายพยาธิปากขอมีชื่อการค้าว่า "Trodax"

ผลและการใช้ยาถ่ายพยาธิ

ดูจากตารางจำนวนไข่พยาธิปากขอที่นับก่อนใช้ยาถ่ายพยาธิ Nitroxylin และหลังการให้ยา Nitroxylin

ตารางก่อนให้และหลังให้ยาถ่าย Nitroxylin

ข้อสุนัข	จำนวนไข่พยาธิก่อนให้ยา ๒๘ ส.ค.๑๗	จำนวนไข่พยาธิหลังให้ยา	
		๑ สัปดาห์	๕ สัปดาห์
No. ๑ (แดง)	๑,๒๐๒	๑	-ve
No. ๒ (ปุ๋ย)	๒,๔๗๙	๑๗๗	ไม่ได้ตรวจเนื่องจากมีผู้ขอไปเลี้ยง
No. ๓ (ดำ)	๓,๔๘๐	๗	-ve
No. ๔ (ดำ)	๓,๕๘๒	ไม่ได้ตรวจ	เนื่องจากตาย
		ตายเพราะ Peri tonitis	จากนับไข่ ๓ วัน
ข้อสุนัข	ก่อนให้ยา ๒๖ มี.ค. ๑๕	หลังให้ยา	
		๓ วัน	๖ วัน
No. ๕ (ขาว)	๔๔๐	-ve	-ve

ยา Nitroxylin ที่ให้เนื่องจากค่อนข้างแรง ถ้าใช้เข้มข้นอาจทำให้เกิดอัสเสบ, ฝีแผล และเน่า ลอกหลุดได้ตรงบริเวณที่ฉีดยา จึงนำยามาทำให้เจือจางก่อน ในน้ำยามี Nitroxylin ๓๔% แสดงว่ายา ๑ ซี.ซี. มี Nitroxylin (Trodax) ๓๔๐ มิลลิกรัม ตามอัตราที่กำหนดให้ใช้น้ำยา ๑ ซี.ซี. ละลายน้ำกลั่น ๓๓ ซี.ซี. รวมเป็น ๓๔ ซี.ซี.

ฉีดยา ๓๔ ซี.ซี. มีตัวยา ๓๔๐ มิลลิกรัม

๑ ซี.ซี. มีตัวยา ๑๐ มิลลิกรัม

จากการคำนวณก็จะได้ว่ายา ๑ ซี.ซี. ต่อน้ำหนักสุนัข ๑ ก.ก. ในการทดลอง
ครั้งนี้ ใช้ยาฉีดแห้งเดียวไม่ทำให้เป็นฝี หรือ แผลเน่าเปื่อยเลย ทั้ง ๕ ตัว และไม่มีอาการ
แพ้ยาให้ปรากฏด้วย จึงนับว่าเป็นยากำจัดพยาธิปากขอได้ดีชนิดหนึ่ง

เอกสารอ้างอิง

๑. หนังสือรายงานเรื่องเกี่ยวกับยา Trodase

คำขอบคุณ

ผู้เขียนขอขอบคุณ นายสัตวแพทย์ บุญเชิด ชัยพานิช ที่ให้ยานี้มาเพื่อทดลอง
ใช้ในโค กระบือ ซึ่งผู้เขียนได้นำมาทดลองในสุนัขด้วย